

Rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 08.08.1966, sp. zn. 7 Co 206/66, ECLI:CZ:KSUL:1966:7.CO.206.1966.1

Číslo: 14/1967

Právní věta: Předpokladem pro ustanovení navržené osoby opatrovníkem je souhlas této osoby s převzetím funkce opatrovníka; v řízení o ustanovení opatrovníka je osoba navržená do funkce opatrovníka účastníkem řízení.

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem

Datum rozhodnutí: 08.08.1966

Spisová značka: 7 Co 206/66

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Opatrovník, Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 94

§ 176

§ 193

§ 212 40/1964 Sb. § 27

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Litoměřicích ustanovil O. Č. opatrovnící K. Š., jež je zbavena způsobilosti k právním úkonům.

Krajský soud v Ústí n. Lab. změnil rozhodnutí soudu prvního stupně tak, že O. Č. se opatrovnící neustanovuje.

Z odůvodnění:

Podle § 27 odst. 2 o. z. je zákonným zástupcem občana, který byl rozhodnutím soudu zbaven způsobilosti k právním úkonům, nebo jehož způsobilost k právním úkonům byla omezena, soudem ustanovený opatrovník. Občanský soudní řád ukládá předsedovi senátu povinnost postarat se o to, aby byl ustanoven opatrovník osobám, které ho podle zákona musí mít. To však neznamená, že lze ustanovit občana proti jeho vůli opatrovníkem osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům.

Převzetím opatrovnictví bere na sebe opatrovník závazek činit za zastoupeného právní úkony a spravovati jeho majetek (§ 26, § 28 o. z.). Může mu být uloženo, aby podával pravidelné zprávy o své činnosti soudu (§ 193, § 180/3 o. s. ř.). Řádné plnění funkce opatrovníka může znamenat i citelné

omezení či zatížení toho, kdo byl funkcí pověřen.

K tomu, aby měl občan právní povinnost přijmout funkci opatrovníka, by proto bylo třeba výslovného zákonného ustanovení. Takové ustanovení však občanský zákoník, pokud upravuje zákonné zastoupení, nezná (§ 26 – § 30 o. z.). Zákon o rodině říká sice v § 78 odst. 2, že funkce opatrovníka je čestnou povinností, avšak tento předpis má na mysli pouze opatrovníka nezletilých osob. Jiné předpisy upravující opatrovnictví citované ustanovení zákona o rodině nepřevzalo. Pro úplnost však sluší dodat, že tímto zákonem normovaná čestná povinnost převzít opatrovnictví nad nezl. dítětem není povinností právní a ani v tomto případě se nelze obejít bez souhlasu osoby, která je pro funkci opatrovníka navržena. (To ostatně plyne i z porovnání znění § 78 odst. 2 zák. o rodině se zněním § 81 zák. o právu rodinném č. 265/1949 Sb., podle něhož bylo poručenství sice funkcí čestnou, ale bylo možno ji odmítnout jen z důležitých důvodů.)

Z těchto úvah vyplývá, že souhlasný projev vůle občana je materiální podmínkou, aby byl ustanoven do funkce opatrovníka. V řízení o ustanovení opatrovníka je osoba navržena do této funkce účastníkem, neboť má být jednáno o jejich právech a povinnostech (§ 94 odst. 1 o. s. ř.): je proto třeba ji předvolat a vyslechnout. To ostatně plyne i z předchozích úvah, neboť je-li ustanovení opatrovníkem podmíněno souhlasem občana pověřovaného zastoupením, musí soud jeho souhlas také zjistit. (Na tom nic nemění ani ustanovení § 193 a § 176 odst. 2 o. z., podle něhož o ustanovení opatrovníka rozhoduje předseda senátu.) To však první soud neučinil. Obeslal sice odvolatelku, avšak po její omluvě se nepokusil o opětovné předvolání a vzápětí ji ustanovil opatrovníkem. Jde o takovou vadu řízení, která nejen mohla mít, ale ve skutečnosti měla, vliv na rozhodnutí okresního soudu a odvolací soud k ní přihlíží (§ 212 odst. 1 druhá věta o. s. ř.).

Odvolatelka se svým pověřením funkcí opatrovníka nesouhlasí. Proto krajský soud napadené usnesení změnil a rozhodl, že se O. Č. opatrovníci K. Š. neustanovuje (§ 220 odst. 1 o. s. ř.).